

reste Maade bestemt dette, og jeg kan ikke Ansæ det end dele den Ansæelse, at ikkun de Troessamsfund kunne ansæes for anerkjendte, hvis Præster enten ere udnævnte af Kongen eller i det Ringeste have aflagt Høifsamme Troesskabsed, og at de øvrige maatte ansæes for fremmede og i det Hele taget betragtes som tolererede. Med Hensyn til de Forslag, som ere gjorte af den første Landstingsmand for 3die Kredts (Kierkegaard), da ere de allerede imødegaaede af den høitagtede Ordfører, og jeg skal derfor ikke videre indlade mig paa Sagen. Ikkun en eneste Bemærkning skal jeg indskrænke mig til, og det er den, at, om jeg end kunde være enig med ham i, at de Forretninger, som her ere overdragne til den verdslige Øvrighed, kunne overdrages Præsten som verdslig Embedsmand, saa maatte det aleneste kunne være, naar Saadant skulde gjælde Folketirken. Jeg føler tilfulde og maa anerkjende, at det er saare vanskeligt at vente, at Andre skulde kunne adfille Præstens dobbelte Virksomhed som verdslig og som geistlig Embedsmand, naar han ikke engang selv kunde gjøre det, især i en saadan Sag, hvori han sædvanlig handler som geistlig Embedsmand. Hvad angaaer de øvrige Paragrapher, da har allerede den ærede Taler, som er enig med mig, udtalt det Væsentlige af, hvad jeg kunde have at sige, og jeg skal derfor slutte mig til ham og opsætte de Bemærkninger, som jeg med Hensyn til disse Paragrapher kunde have at gjøre til den anden Behandling af Sagen.

Kierkegaard: Det vil ikke være undgaaet det høitærede Thing, at, uagtet den store Menighed, som har fundet Sted i det Udvalg, som har været nedsat i denne Sag, have dog samtlige 3 Minoriteter været enige med hverandre derom, i deres Betænkning ikke gjensidigen at gjendrive hverandre, men kun hver for sig selvstændigen at yttre, og tildeels at motivere, deres Opfattelse af Sagen. Og virkelig troer jeg, at det er Noget, om jeg saa tør sige for min Deel uden Ubekyendthed, som det ærede Thing vil finde værd at paaføje; thi uden det vilde sikkert — naar man betænker, hvad for et uhyre gennemgribende Princip-Spørgsmaal, det her dreier sig om, hvilke mangfoldige enkelte Spørgsmaal der her komme i Bevægelse, og hvad for et

overvættets rigt Stof der staaer til Tjeneste til det oplyse dem ved — uden det altsaa vilde Følgen uden Tvivl være bleven den, at Udvalgets Betænkning var bleven til et stort theologisk og kirkeretligt Værk. Men, have vi nu saaledes ikke hurtigt Leilighed til i et skriftligt Indlæg gjensidigen at imødegaae Andres Opfattelse af Sagen og paapege det formeentlig mindre Rigtige i, hvad Andre derom maatte have yttret, saa følger det temmelig naturligt heraf, at destomere maae vi udbede os Tillsættelse til, Enhver efter Gode, at turde gjøre det mundtligt her i Thinget. Og, skjøndt jeg derfor godt veed, at der er Meget forhaanden, som kunde gjøre det til den allerbedste captatio benevolentiae og Anbefaling, om jeg turde begynde med den Øtring, at det kun skulde være en kort Bemærkning, jeg vilde tillade mig at gjøre, saa maa jeg dog tyertimod begynde med den Tilstaaelse, at det forholder sig ikke saa, begynde med at udbede mig Thingets Taalmodighed, begynde med den Indrømmelse, at jeg veed det forud, at, naar ogsaa Thinget skænker mig Taalmodighed og Opmærksomhed denne Gang og oftere i denne Sag, ja vel saa ofte, som jeg efter Regulativet kan komme til at tage Ordet, saa vil jeg dog, naar Alt er til Ende, sukke ved mig selv over, at der ikke var Leilighed for mig til at tale endnu oftere, og at jeg ikke har brugt den Leilighed, der var mig given, bedre og sparet bedre derpaa. Dersom jeg nemlig nogenstunde kunde ønske at tale et godt Ord, et klart Ord, et levende Ord, et indtrængende Ord i en Sag, saa er det i denne, og, dersom jeg derfor nogenstunde kunde have lyst til at trøste mig ved det gamle Ordsprog, et godt Ord finder et godt Sted, saa skulde det være ved denne Leilighed, ikke fordi jeg tør antage, at jeg vil kunne tale noget godt Ord i Sagen i den nys antydede Forstand, men fordi jeg veed med mig selv, at jeg vil tale Ordet af en fuld og fast Overbeviisning, og fordi jeg veed med mig selv, at jeg vil tale Ordet for en Sag, der virkelig er god og for tjener alle de gode Ord, som Noget maatte være istand til at anvende i dens Tjeneste. Jøvrigt forudsæer jeg endnu, for strax at bemærke det, at jeg saameget mere ved nærværende Leilighed vil udsætte mig for at trætte Thinget